

Ennako- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen europarlamenttivaaleissa 2024

KESKVAAL 06.05.2024 § 26

Vaalilain (714/1998) 62 §:n mukaan kotimaan yleisen ennakoäänestyspaikan vaalitoimitsijan ja vaalitoimikunnan on viipymättä huolehdittava siitä, että oman kunnan keskusvaalilautakunnalle osoitetut lähetekuoret toimitetaan keskusvaalilautakunnalle sen määräämällä tavalla sekä siitä, että muiden kuntien keskusvaalilautakunnille osoitetut lähetekuoret toimitetaan keskusvaalilautakunnille postitse tai muulla luotettavalla tavalla.

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijat tuovat kunkin äänestyskierron jälkeen lähetekuoret viipymättä oman kunnan keskusvaalilautakunnalle. Edustustoissa ja laivoissa annetut lähetekuoret saapuvat keskusvaalilautakunnalle aina postin välityksellä. Kirjeäänestyksen lähetekuoret saapuvat keskusvaalilautakunnalle suoraan ulkomailta olevilta äänestäjiltä postitse tai kuriiripalvelun välityksellä.

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakoäänestyksen ja kirjeäänestyksen lähetekuoret sisältöineen on säilytettävä varmassa tallessa siten, että asiattomien pääsy niiden säilytyspaikkaan estetään.

Vaalilain 63 §:ssä todetaan, että kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että kaikki vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Ennakoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettava omina kokonaisuuksinaan. Tavoitteena on, että keskusvaalilautakunnalla on tarkastuksen päätteeksi erikseen äänestysalueittain lajiteltuina ennakoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja erikseen äänestysalueittain lajiteltuina kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret.

Keskusvaalilautakunta voi päättää, miten se käytännössä järjestää ennakoäänestysasiakirjojen valmistelevalle tarkastustyölle. Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan, jos tarkistettavia asiakirjoja tulee runsaasti, keskusvaalilautakunta voi päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä avustavan henkilökunnan kanssa suorittaa asiakirjojen valmistelevalle tarkastamisen keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Tarkastusmenettelyn on oltava sellainen, että se ei anna aiheutta minkäänlaisiin epäilyksiin menettelyn asianmukaisuudesta.

Asiakirjojen määrän ja äänioikeusrekisterin ajantasaisuuden ylläpitämiseksi ennakoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastustyö on tarkoituksenmukaista suorittaa ennakoäänestyksen kuluessa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja tämän määräämän avustavan

henkilökunnan toimesta. Ennakkoäänestysasiakirjoja käsiteltäessä vähintään kahden henkilön tulee olla samanaikaisesti paikalla. Tarkastusta suorittavien henkilöiden ulottuvilla ei saa olla käyttämättömiä vaaliasiakirjoja eikä vaalileimasimia.

Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan kirjeäänestyksen vaalikuorten avaus, lippujen leimaaminen ja niiden sulkeminen ennakkoäänestyksen vaalikuoreen tulee tehdä joko keskusvaalilautakunnan itsensä toimesta tai sen valvonnassa. Keskusvaalilautakunta voi päättää, että tehtävä suoritetaan sihteerin ja vähintään kolmen muun samanaikaisesti paikalla olevan henkilön toimesta.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää ennakko- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen osalta seuraavaa:

- 1) Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijat toimittavat äänestysasiakirjat keskusvaalilautakunnan sihteerille päivittäin.
- 2) Keskusvaalilautakunta valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja sihteerin määräämät henkilöt tarkastamaan ennakkoäänestysasiakirjat.
- 3) Kirjeäänestysten vaalikuorten avaus, lippujen leimaaminen ja niiden sulkeminen ennakkoäänestyksen vaalikuoreen suoritetaan keskusvaalilautakunnan kokouksessa vaalipäivää edeltävänä perjantaina 7.6.2024.
- 4) Keskusvaalilautakunta kokoontuu perjantaina 7.6.2024 klo 19 suorittamaan ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastuksen loppuun.

Päätös: Keskusvaalilautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

KESKVAAL 07.06.2024 § 32
186/00.00.00.01/2023

Vaalilain (714/1998) 63 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan on tarkastettava sille saapuneen ennakkoäänestysasiakirjat ja 66 g §:n mukaan kirjeäänestysasiakirjat. Ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettava omina kokonaisuuksinaan.

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos

- 1) ennakkoäänestystä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin,

- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä,
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; tai
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu äänestyksessä läsnä olleen 18 vuotta täyttäneen henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon otta-matta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen. Vaalikuorta ei saa avata.

Keskusvaalilautakunta päätti 6.5.2024 § 26 valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja sihteerin määräämät henkilöt tarkastamaan ennakoäänestysasiakirjat. Keskusvaalilautakunta päätti suorittaa kirjeäänestyksen vaalikuorten avauksen, äänestyslippujen leimaamisen ja niiden sulkemisen ennakoäänestyksen vaalikuoreen kokouksessaan 7.6.2024.

Keskusvaalilautakunnalle saapuneet ennakoäänestysasiakirjat on tarkastettu ja hyväksytyt ennakoäänestykset on merkitty äänioikeusrekisteriin, mikäli sitä ei ole tehty jo ennakoäänestyspaikassa, mm. koti- ja laitosäänestykset.

Ennakoäänestyksen viimeinen päivä on tiistaina 4.6.2024 ja ennakoäänestysasiakirjoja saapuu kuntaan vielä seuraavina päivinä, mahdollisesti vielä perjantainakin.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää

- 1) todeta keskusvaalilautakunnalle määräaikaan 7.6.2024 klo 19 toimitettujen ennakoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen lukumäärän äänestysalueittain sekä sen, että kaikki äänestäjät ovat olleet Tammelan kunnassa äänioikeutettuja,
- 2) tarkastaa, voidaanko kaikki ennakoäänestykset ottaa huomioon ohjeiden mukaisesti ja
- 3) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle toimittamista varten.

Asian käsittely: Ennakoäännten ennakkotarkastuksessa on käynyt ilmi, että yhdestä lähetekirjelomakkeesta puuttuu äänestäjän allekirjoitus. Äänestys on otettu vastaan Tammelassa. Vaalitoimitsijalta saadun selvityksen mukaan äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin eikä äänestyksessä ole tapahtunut vilppiä. Äänestäjän allekirjoitus on jäänyt puuttumaan vaalitoimitsijan inhimillisen erehdyksen vuoksi.

Vaaliohjeet 1 (Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät) -kirjassa todetaan ennakkoäänestyksen hyväksymisestä tai huomioon ottamatta jättämisestä mm. seuraavaa:

”Jokin huomaamattomuudesta johtuva vähäinen tai epäolennainen puutteellisuus tai epäselvyys lähetekirjeessä ei yleensä aiheuta sitä, että ennakkoäänestys jätettäisiin huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunnalle kuuluu kussakin yksittäistapauksessa ratkaista asia lähetekirjeessä olevien tietojen ja mahdollisen muun selvityksen perusteella.

Päätös:

Keskusvaalilautakunta päätti

- 1) ottaa saadun selvityksen perusteella huomioon ennakkoäänestyksessä annettu ääni, jonka lähetekirjeestä puuttuu äänestäjän allekirjoitus. Äänestys on tapahtunut vaalitietojärjestelmää käyttäen. Äänestäjän allekirjoitus on jäänyt puuttumaan vaalitoimitsijan inhimillisen erehdyksen vuoksi. Selvityksen perusteella voitiin vakuuttua, että äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin eikä äänestyksessä ole tapahtunut vilppiä.
- 2) todeta, että keskusvaalilautakunnalle oli määräaikaan 7.6.2024 klo 19.00 mennessä saapunut 1 090 kpl ennakkoäänestyskuorta jakautuen äänestysalueittain seuraavasti: 001 Kirkonkylän 636 kuorta, 002 Pohjois-Tammela 77 kuorta, 003 Porras 150 kuorta ja 004 Riihivalkama 227 kuorta. Pöytäkirjaan liitetään ennakkoäänestyksen yhteenvetotilasto. Kaikkien äänestäneiden todettiin olleen Tammelan kunnassa äänioikeutettuja.
- 3) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle.